

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VP 05

Studentský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu

Pracovní listy

SADA PRACOVNÍCH LISTŮ PRO STUDENTY SŠ

Autor: Ing. Tomáš Kostka

Toto dílo [Studentský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu – pracovní listy] je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Seznam pracovních listů v sadě

1. Co můžeme ve škole ovlivnit
2. Kompetence ve škole
3. Prezident – premiér – hejtman – starosta
4. Parlament České republiky – fakta o komorách
5. Typy voleb v České republice
6. Volební pravidla v ČR pro volby do Poslanecké sněmovny
7. Volební model
8. Volební lístek
9. Volby do školního parlamentu
10. Podvýbory školního parlamentu
11. Plán práce
12. SWOT analýza
13. Anketa
14. Metody volby/hlasování
15. Jednací řád školního parlamentu
16. Memorandum
17. Zápis z jednání
18. Dopis vedení školy
19. Evaluace
20. Prezentace parlamentu na veřejnosti

Slovo na úvod

Do rukou se vám dostávají pracovní listy pro studenty SŠ, kteří se v prezenční formě vzdělávají na téma „Studentský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu“. S pracovními listy doporučujeme pracovat postupně, tedy od 1. až po 20.

Pracovní list č.: 1

Název pracovního listu: Co můžeme ve škole ovlivnit

Zadání:

A) Zamyslete se nad popsanými situacemi a rozhodněte, zda danou oblast mohou žáci ve škole ovlivnit. V případě, že danou situaci žáci ovlivnit nemohou nebo mohou jen částečně, uveďte zdůvodnění (např. jen plnoletí žáci). Ovlivnit popsanou situaci ve škole žáci: MOHOU ✓ – NEMOHOU ✗ – MOHOU JEN OMEZENĚ ?

Situace ve škole	Ovlivnit žáci ve škole popsanou situaci...
1. Zvolit způsob rozloučení se maturitních ročníků se školou (poslední zvonění)	
2. Rozhodnout o počtu nepedagogických pracovníků ve škole – konkrétně počet uklízeček	
3. Vybrat datum vydávání vysvědčení	
4. Navrhnout sortiment potravin a nápojů ve školním bufetu	
5. Určit počet přijímaných žáků do jednotlivých oborů	
6. Ovlivnit výběr barvy nábytku a výmalby ve třídě	
7. Snížit hodinovou dotaci neoblíbeného předmětu	
8. Rozhodnout o místě konání školního výletu	
9. Zorganizovat potravinovou sbírku	
10. Využít školní rozhlas pro prezentaci práce žáků	
11. Rozhodnout o umístění školního kamerového systému	
12. Založit ve škole politické hnutí	
13. Podat podnět vedení školy ke zlepšení materiálně-technických podmínek ve škole	
14. Navrhnout výchovná opatření spolužáků	
15. Ovlivnit výběr posilovacích strojů do posilovny	

B) Uveďte další konkrétní příklady, co mohou žáci ve škole ovlivnit.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 2

Název pracovního listu: Právomoci ve škole

Zadání:

Uved'te příklady pravomocí, které má ve škole ředitel školy – třídní učitel – vedoucí školní jídelny – rodič – žák.

Ředitel školy
Třídní učitel
Vedoucí školní jídelny
Rodič (zákonný zástupce)
Žák

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 3

Název pracovního listu: Prezident – premiér – hejtman – starosta

Zadání:

1. Vysvětlete rozdíl mezi prezidentem, premiérem, hejtmanem a starostou. Zaměřte se na tyto otázky (omezeno pouze na Českou republiku):

a) charakterizujte funkci;

a) v čele jakého územního celku (samosprávné části) stojí;

b) způsob volby/jmenování, kdo volí/jmenuje.

2. Jaký je rozdíl mezi starostou a primátorem?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 4

Název pracovního listu: Parlament ČR – fakta o komorách

Zadání:

Popište obě komory Parlamentu České republiky. Zaměřte se na velikost komor, způsob volby, ústavní pravomoci a funkci poslance a senátora.

Pracovní list č.: 5

Název pracovního listu: Typy voleb v České republice

Zadání:

Uved'te, koho občané mají právo přímo volit.

Volená instituce	Právo aktivní*	Právo pasivní**	Délka volebního období

* Aktivní volební právo (můžu volit) – mají všichni občané od 18 let.

** Pasivní volební právo (můžu být volen) – liší se podle orgánu.

Pracovní list č.: 6
Název pracovního listu: Volební pravidla v ČR pro volby do Poslanecké sněmovny

Zadání:

Seznamte se podrobně s volebním systémem do Poslanecké sněmovny. Odpovězte na následující otázky:

Kdy se volby konají?

Co je volební jednotka a volební okrsek?

Jaký je maximální počet kandidátů na kandidátní listině?

Jak hlasuje volič (kolik stran, koalic nebo hnutí)?

Může volič v rámci zvolené strany, koalice nebo hnutí volit konkrétní kandidáty?

Je možné volit i v zahraničí?

Ke kterému kraji se připočítají zahraniční hlasy?

Co je to uzavírací klauzule? Jakou hranici stanovuje?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 7

Název pracovního listu: Volební model

Zadání:

Vytvořte volební model a volební pravidla do školního parlamentu.

A) Volební model:

Jak velký bude školní parlament? Počet kandidátů ze třídy?

Z jakých ročníků budou voleni kandidáti do školního parlamentu?

Formy vzdělávání (denní, večerní, dálkové), ze kterých budou kandidáti vybíráni?

Jaký bude poměr chlapců a děvčat?

Kdo jsou oprávnění voliči?

Kolik a jaké výbory (pracovní skupiny/komise) bude mít školní parlament?

Kde a kdy se bude volit?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kdo budou členové volební komise?

Délka mandátu zvolených zástupců?

B) Volební pravidla:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 8

Název pracovního listu: Volební lístek

Zadání:

Vytvořte volební lístek pro volby do školního parlamentu v souladu s volebním modelem a volebními pravidly (pracovní list č. 7).

HLASOVACÍ LÍSTEK

pro volby do školního parlamentu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 9

Název pracovního listu: Volby do školního parlamentu

Zadání:

- 1. Realizujte ve třídě nanečisto volbu kandidáta do školního parlamentu dle vytvořených volebních pravidel (pracovní list č. 7) a použijte k tomu volební lístek (pracovní list č. 8).**
- 2. Z výsledku volby člena školního parlamentu napište zápis. V zápisu uveďte, o jaké volby šlo, datum a čas, počet oprávněných voličů, počet voličů, kteří volili, počet hlasů pro jednotlivé kandidáty a jména členů volební komise.**

Pracovní list č.: 10

Název pracovního listu: Podvýbory školního parlamentu

Zadání:

Vymyslete, jaké podvýbory (pracovní skupiny) by ve školním parlamentu mohly vzniknout a jaké oblasti činností ve škole by spravovaly. Předpokládejte, že školní parlament má 30 členů. Zvolte minimálně 2 a maximálně 5 podvýborů:

Podvýbory školního parlamentu:

Název podvýboru	Počet členů

K uvedeným činnostem školy uveďte, který podvýbor by danou oblast spravoval:

Činnost školy	Název podvýboru
Prezentace školy na veřejnosti	
Školní ples	
Organizace kulturních akcí	
Připomínky k rozvrhu hodin	
Slavnostní vyřazení absolventů	
Šatny školy	
Středoškolské sportovní soutěže	
Školní YouTube	
Připomínky k jídelníčku	
Návrh didaktických pomůcek	

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Školní web a Facebook	
Sbírka pro ZOO	
Školní bufet	

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 11

Název pracovního listu: Plán práce

Zadání:

Zpracujte plán práce školního parlamentu na jeden školní rok.

PLÁN PRÁCE

září
říjen
listopad
prosinec

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

leden
únor
březen
duben
květen
červen

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

celoročně

Pracovní list č.: 12

Název pracovního listu: SWOT analýza

Zadání:

Vytvořte SWOT analýzu pro výchovně-vzdělávací proces na vaší škole z pohledu žáků.

SWOT analýza se řadí mezi základní metody strategické analýzy. Jde o zkratku z anglického originálu, kde S = Strengths (silné stránky), W = Weaknesses (slabé stránky), O = Opportunities (příležitosti), T = Threats (hrozby).

SWOT je tedy zkratkou pro **vnitřní** silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby z **vnějšího prostředí** organizace.

SWOT analýza

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
Interní	1 _____	1 _____
	2 _____	2 _____
	3 _____	3 _____
	4 _____	4 _____
	5 _____	5 _____
	6 _____	6 _____
	Příležitosti	Hrozby
Externí	1 _____	1 _____
	2 _____	2 _____
	3 _____	3 _____
	4 _____	4 _____
	5 _____	5 _____
	6 _____	6 _____

Pracovní list č.: 13

Název pracovního listu: Anketa

Zadání:

1. Vytvořte anketu pro žáky k nějaké aktuální otázce (aktuálnímu problému) ve škole nebo ve třídě. Počet otázek v anketě volte mezi 5 až 10.

ANKETNÍ LÍSTEK

2. Vytvořenou anketu použijte sami na sobě. Anonymně vyplňte, odevzdejte na určené místo, vyhodnoťte a výsledky ústně i písemně (tabulka, graf) prezentujte.

Pracovní list č.: 14

Název pracovního listu: Metody volby/hlasování

Zadání:

Vyzkoušejte ve třídě alespoň tři metody hlasování.

Vyberte si 6 osobností (případně filmové či pohádkové postavy, např. Vinnetou, Albus Brumbál, Jack Sparrow apod.). Každý žák si tajně zvolí svou osobnost, a pokud nebude uvedeno jinak, bude pro ni vždy hlasovat, aby bylo možné porovnat výsledky. Po každém hlasování provede učitel (lektor) vyhodnocení volby.

A Jednokolové hlasování

Napište anonymně na lístek svou osobnost a vhod'te lístek do urny (krabice), případně využijte hlasovací zařízení.

B Dvoukolové hlasování

Z volby A vyberte dva kandidáty, kteří měli nejvíce hlasů. Opakujte anonymní volbu pouze pro tyto dva kandidáty. Pokud se do druhého kola nedostala vaše osobnost, volte dle svého uvážení.

C Systém volitelů

Vytvořte pěťice (případně jiný počet). Každý žák volí osobnost, kterou si na začátku zvolil. Jeden žák z pěťice, tzv. volitel, pŕjde vhodit do urny hlas vítěze z vaší skupiny. Pokud nemáte ve skupině po první volbě vítěze, můžete vybrat osobnost dvoukolovým hlasováním. Pokud není možné vybrat dva kandidáty do druhého kola, má volitel právo kandidáty se stejným počtem hlasů vybrat.

D Porovnejte vítěze voleb z hlasování A, B a C (za předpokladu, že žák volil vždy stejnou osobnost).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

E Proveďte volbu podle bodu A, ale volba bude veřejná. Každý žák se postaví a řekne nahlas, koho volí. Veřejně se nemusí přiznat ke zvolené osobnosti na začátku a volbu osobnosti může (ale nemusí) změnit. Porovnejte anonymní a veřejné hlasování.

F Postup A, B, C, D a E opakujte pro 4 konkrétní návrhy.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 15

Název pracovního listu: Jednací řád školního parlamentu

Zadání:

Vytvořte jednací řád pro školní parlament.

Jednací řád je soubor formálních pravidel, jimiž se řídí výbory, skupiny a jednotky.

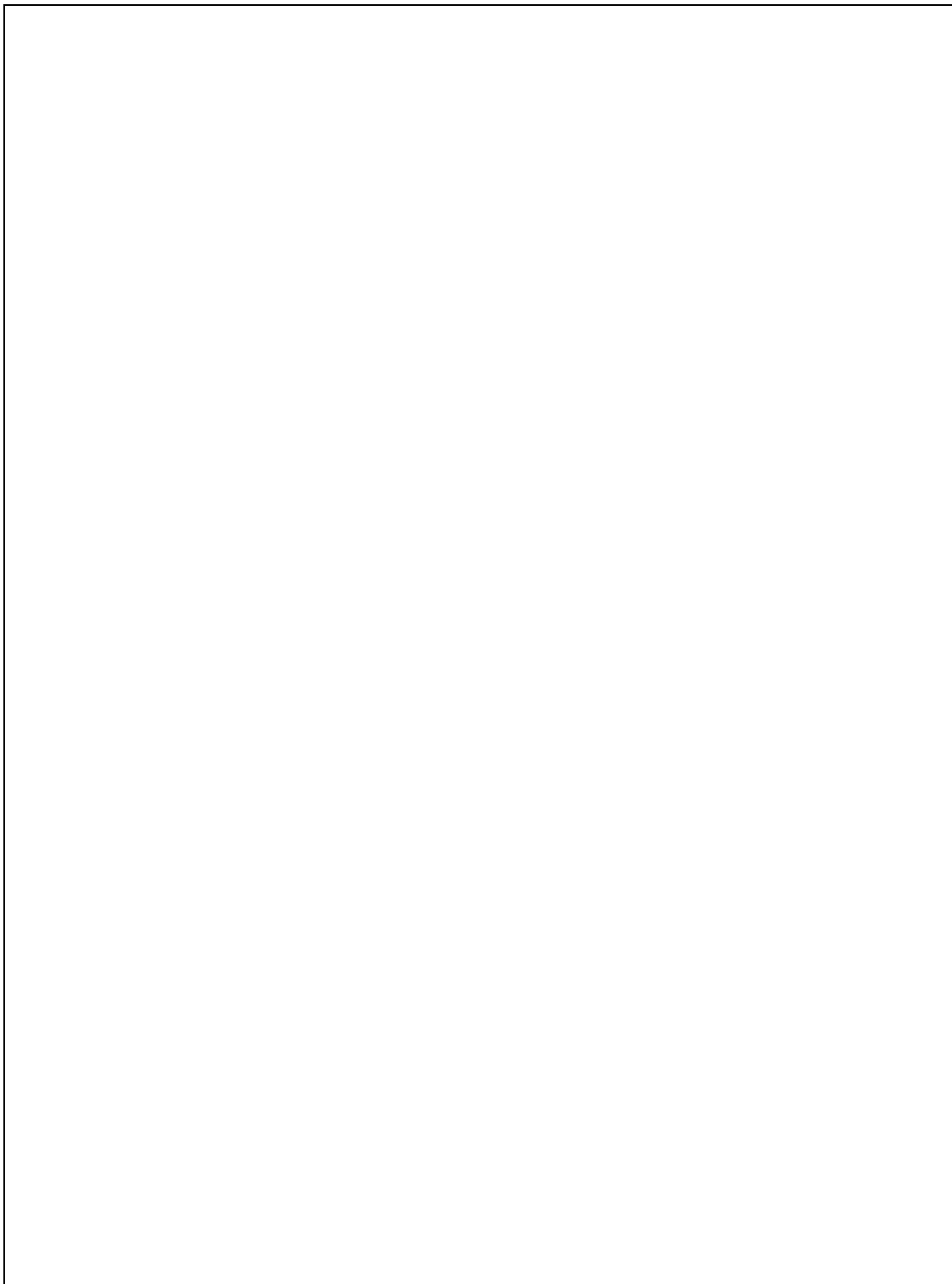
JEDNACÍ ŘÁD ŠKOLNÍHO PARLAMENTU

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 16

Název pracovního listu: Memorandum

Zadání:

Vytvořte memorandum – smlouvu o spolupráci mezi školním parlamentem a vedením školy.

Memorandum je na rozdíl od smlouvy spíše neformální záznam nějaké skutečnosti, jednání nebo stanoviska. Smluvní strany se v memorandu písemně domluví na formě spolupráce, v memorandu se však nestanovují sankce.

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 17

Název pracovního listu: Zápis z jednání

Zadání:

Vytvořte fiktivní zápis z jednání školního parlamentu.

V zápisu uveďte datum, čas a místo zasedání parlamentu, počet a seznam přítomných, počet a seznam nepřítomných (omluvených, neomluvených), kdo jednání vedl, kdo zapisoval, kdo zápis ověřil. Dále uveďte program jednání, záznam z hlasování a závěr.

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ ŠKOLNÍHO PARLAMENTU

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pracovní list č.: 18

Název pracovního listu: Dopis vedení školy

Zadání:

Vytvořte fiktivní dopis řediteli školy, ve kterém sdělíte závěry z jednání a hlasování školního parlamentu (pracovní list 17).

Pracovní list č.: 19
Název pracovního listu: Evaluace

Zadání:

- 1. Seznamte se s pojmy evaluace a autoevaluace.**
- 2. Vymyslete způsoby vlastního hodnocení (alespoň 6 kritérií) práce školního parlamentu.**

Buďte konkrétní: uveďte kritérium, které hodnotíte, jakým způsobem proběhne hodnocení, jak často a kdo bude hodnotit.

Kritérium hodnocení	Způsob hodnocení	Četnost hodnocení	Kdo vyhodnotí
např. <i>jednání podvýboru pro sport</i>	např. <i>počet jednání</i>	např. <i>jednou ročně</i>	např. <i>předseda ŠP</i>

Pracovní list č.: 20

Název pracovního listu: Prezentace parlamentu na veřejnosti

Zadání:

Vymyslete způsoby prezentace práce školního parlamentu.

Uveďte, jaké informace, jakým způsobem, jak často a kdo je bude prezentovat.

Informace	Způsob prezentace	Četnost	Zodpovědný
např. <i>výsledky voleb do školního parlamentu</i>	např. <i>školní rozhlas</i>	např. <i>každý rok – září</i>	např. <i>ředitel školy a předseda školního parlamentu</i>